

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
23.09.2016

Sak:

Forsknings- og utdanningsmelding 2015

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret tar Forsknings- og utdanningsmelding 2015 til etterretning. Fakultetsstyret ønsker å bli orientert om status for oppfølgingen av styringssignalene under behandlingen av fakultets meldinger innen forskning og utdanning våren 2017.

Behandling av Forsknings- og utdanningsmelding 2015

UiT har utarbeidet utdanningsmeldinger hvert år fra og med studieåret 2003/2004 til og med studieåret 2011/2012, og egne forskningsmeldinger fra og med 2005/2006 til og med 2012. Fra og med resultatåret 2013 produseres en årlig melding som omfatter den faglige virksomheten innen både forskning og utdanning – Forsknings- og utdanningsmeldinga. Meldinga favner ikke hele bredden i virksomheten, men går i dybden på utvalgte, aktuelle tema og problemstillinger for å gi god styringsinformasjon. Den baseres i hovedsak på sammenstillinger av data som er offentlig tilgjengelig. Meldingen inneholder konkrete styringssignaler til fakultetene. Da meldinga har et begrenset fokus er det et omfattende vedlegg med nøkkeltall for hele den faglige virksomheten. Alle enheter skal behandle Forsknings- og utdanningsmeldinga for 2015 samt Nøkkeltall for 2015 i sine beslutningsorganer.

Forsknings- og utdanningsmeldinga er i år inndelt i ni kapitler. Kapittel én gir et sammendrag av meldingen, beskriver kort oppfølgingen av fjorårets styringssignaler, presenterer oppfølgingen av enkelte strategimål for *Drivkraft i nord – strategi for UiT mot 2020*, samt viser en oversikt over årets styringssignaler. I kapittel to gjøres det rede for aktuelle føringer, styringsdokumenter og nasjonale evalueringer som påvirker UiTs virksomhet. De resterende kapitlene går i dybden på problemstillinger og utfordringer innen følgende utvalgte tema:

- Kontinuerlig oppfølging av kvaliteten i studieprogrammene
- Digitalisering i utdanningene
- Gjennomføring ph.d.
- EU-forskning
- Vitenskapelig publisering og Open Access
- Internasjonal mobilitet og samarbeid

- Forskningsdata ved UiT – policy, infrastruktur og støttetjenester

Det er viktig for realiseringen av UiTs strategi at styringssignalene som gis i forsknings- og utdanningsmeldinga blir fulgt opp. Universitetsdirektøren forutsetter at enhetene tar stilling til hvordan de skal følge opp styringssignalene når de behandler meldingen i sine beslutningsorganer. Enhetene vil bli bedt om å rapportere fra sin oppfølging av styringssignalene i forkant av arbeidet med neste års forsknings- og utdanningsmelding. Tabellen under viser hvilke(t) organisasjonsnivå som har ansvar for å følge opp universitetsstyrets vedtak. Dersom ikke annet er oppgitt, gjelder inneværende strategiperiode som tidshorisont for oppfølging av styringssignalene.

Meldingen for 2015 er koordinert av avdeling for forskning (AFU). Forsknings- og utdanningsmelding 2015 og Nøkkeltall 2015 følger vedlagt og er publisert på nettsiden <http://uit.no/fum>.

Følgende styringssignal til oppfølging ved de ulike nivåene i organisasjonen:

Styringssignal		Ansvar for oppfølging
I.	UiT skal utarbeide et rammeverk med karrierefremmende virkemidler for alle faser i karrieren til faglig ansatte.	Nivå 1 og nivå 2
II.	UiT skal på alle nivå i organisasjonen arbeide for å fremme innovasjon i utdanningene.	Nivå 1 og nivå 2
III.	UiT må gjøre en helhetlig vurdering av hvordan læringsutbyttebeskrivelsene for studieprogrammene kan evalueres og kvalitetssikres, herunder om det er behov for bruk av sakkyndige. Strategisk utdanningsutvalg bes om å behandle saken høsten 2016.	Nivå 1
IV.	Fakultetene skal innen opptak til studieåret 2017/2018 ha utarbeidet felles studieplaner for like studieprogram. Fakultetene skal også vurdere ulik profilering innen like studieprogram ved studiestedene.	Nivå 2
V.	Fjorårets styringssignal om at hvert studieprogram skal ha minimum to avtaler med kvalitetssikrede utvekslingstilbud står ved like for de enhetene som ikke har oppfylt målet. I tillegg skal hvert studieprogram i løpet av 2016 ha minst én utvekslingsavtale med navngitte emner som er utredet og godkjent av studieprogramstyret. Emnene skal som generell regel være de eneste valgbare emnene innen en gitt avtale. (Gjelder ikke ph.d.-program.)	Nivå 2
VI.	Digital eksamen skal være den ordinære måten å avvikle eksamen på ved UiT. Nye rutiner må implementeres i eksamensarbeidet, og prosjektet digital eksamen må styrkes gjennom en tettere kobling mellom prosjekt og studieadministrasjon ved fakultet og institutt.	Nivå 1 og nivå 2
VII.	Strategisk utdanningsutvalg bes vurdere å prioritere søknader som fokuserer på alternative vurderingsformer for neste års tildeling av såkorn- og utviklingsmidler under Program for undervisningskvalitet.	Nivå 1
VIII.	UiT skal i løpet av høsten 2016 etablere en tiltaksplan for å øke gjennomføringsgraden på ph.d.-studiet. Tiltakene skal være implementert ved fakultetene senest høsten 2017.	Nivå 1 og nivå 2

IX.	For å øke finansieringen av forskning gjennom EUs rammeprogram skal UiT etablere et sett interne program som både skal bygge kompetanse og motivere våre forskere til å søke og lykkes innen ulike virkemidler i EUs rammeprogram.	Nivå 1 og nivå 2
X.	UiT skal utarbeide en helhetlig publiseringspolitikk som bidrar til å fremme karriere, skape fagmiljøer med internasjonal gjennomslagskraft og videreutvikle UiTs arbeid for åpen tilgang til vitenskapelige resultater.	Nivå 1
XI.	UiT skal fortsette arbeidet med å utvikle kompetanse og analysegrunnlag innenfor bibliometri som kan styrke den faglige virksomheten.	Nivå 1 og nivå 2
XII.	Fakultetene skal i løpet av inneværende strategiperiode ha knyttet noe av sin studentutveksling til strategiske partnerskap, og/eller knyttet noe av sin studentutveksling til partnerinstitusjoner der UiT har formelt forskningssamarbeid.	Nivå 2
XIII.	Fakulteter som har fagmiljø og studieprogram med lav mobilitet, bes vurdere samarbeid med institusjoner der UiT har lang samarbeidserfaring.	Nivå 2
XIV.	UiT skal etablere tilfredsstillende rapporteringsrutiner for forsker- og ansattmobilitet.	Nivå 1 og nivå 2
XV.	UiT skal høsten 2016 etablere en overordnet policy for forvaltning av forskningsdata. Denne skal legge til rette for effektiv, forsvarlig og framtidsrettet forvaltning av forskningsdata.	Nivå 1
XVI.	Innen 2020 skal UiT ha etablert tjenester for lagring av alle typer forskningsdata.	Nivå 1

Nedenfor kommenteres styringssignalene innen henholdsvis utdanning og forskning ved Det helsevitenskapelige fakultet.

Utdanning

Datagrunnlaget til Forsknings og utdanningsmeldinga er fra rapporteringer vedrørende studiekvalitet fra fakultetene for 2015. Helsefak sin rapport ble det orientert om i FS 12/16¹. De overnevnte styringssignaler i forbindelse med Forskning og utdanningsmeldinga for 2015 er områder som det allerede jobbes med på fakultetet, og som ble løftet frem i forbindelse med rapporteringer for 2015 for oppfølging i 2016/2017.

II. UiT skal på alle nivå i organisasjonen arbeide for å fremme innovasjon i utdanningene.

Det helsevitenskapelige fakultet skal, i samarbeid med resten av organisasjonen arbeide for å fremme innovasjon i utdanningene. Helsefak har ikke utviklet en gjennomgående plan for implementering av innovasjonsperspektivet i utdanningsprogrammene. Fakultetsledelsen ønsker å komme tilbake til dette punktet under fakultetets meldinger innen forskning og utdanning våren 2017. Nivå 1 vil nedsette en fokusgruppe fra Strategisk utdanningsutvalg og Forskningsstrategisk utvalg for følge opp styringssignalet.

¹ <https://uit.no/Content/466241/FS%20OPPDATERT%2029.4.16.pdf>

I FoU meldingen for 2015 fremheves VRI professor II som et samarbeid med næringslivet og Helsefak tatt initiativ med NT-fak i sammenheng med et nytt studie i helseteknologi.

IV. Fakultetene skal innen opptak til studieåret 2017/2018 ha utarbeidet felles studieplaner for like studieprogram. Fakultetene skal også vurdere ulike profilering innen like studieprogram ved studiestedene.

IHO er berørt av fusjonen med Høgskolene i Harstad og Narvik. Instituttet består siden 1. januar 2016 av fire campus. Det ble nedsatt to arbeidsgrupper der den ene har gjennomgått studieprogrammet bachelor i sykepleie, mens den andre har sett på masterprogram og videreutdanningene. I arbeidsgruppen for bachelor i sykepleie er det representanter fra alle de fire campus. Målet er å lage en felles studieplan for studiet på alle fire campus. Arbeidet med bachelor i sykepleie startet opp i januar 2016 og rapporten ble levert juni 2016.

Arbeidet med desentralisert og deltids utdanning innen sykepleie ble iverksatt i september 2015, hvor en arbeidsgruppe skal utrede spørsmål om samordning, koordinering og ledelse av deltidsutdanningene. Gruppen som arbeider med tilpasning av videreutdanninger og masterprogrammer leverte sin rapport juni 2016.

IHO er tungt berørt av til sammen 3 fusjoner de siste årene. Dette fordrer et krevende omstillingsarbeid for å etablere en felles sykepleierutdanning fordelt på flere campus. Det er et mål å ta ut faglige synergier av fusjonene, for å styrke forskning og utviklingen av kvaliteten i utdanningen. Av overnevnte hensyn har IHO opplyst om arbeidet med utarbeiding av felles studieplaner vil pågå frem mot 2020.

V. Fjorårets styringssignal om at hvert studieprogram skal ha minimum to avtaler med kvalitetssikrede utvekslingstilbud står ved like for de enhetene som ikke har oppfylt målet. I tillegg skal hvert studieprogram i løpet av 2016 ha minst én utvekslingsavtale med navngitte emner som er utredet og godkjent av studieprogramstyret. Emnene skal som generell regel være de eneste valgbare emnene innen en gitt avtale. (Gjelder ikke ph.d.-program.)

XIII. Fakulteter som har fagmiljø og studieprogram med lav mobilitet, bes vurdere samarbeid med institusjoner der UiT har lang samarbeidserfaring.

Oversikt over hvilke studieprogram ved Helsefak som har/mangler avtaler i 2015:

Studieprogram	Uttekslingsavtaler		Mangler avtale
	Innenfor Europa	Utenfor Europa	
Bioingeniør	X		
Biomedisin	X		
Ergoterapi	X	X	
Farmasi	X		
Fysioterapi	X	X	
Jordmor	X		
Medisin	X	X	
Odontologi	X		
Psykologi	X		
Public Health	X		
Radiografi	X		

Sykepleie	X	X	
Tannpleie	X		
Telemedisin	X		
Ernæring			X
Master i Helsefag			X
ABIKO			X

Helsefak hadde i sin utdanningsmelding følgende tiltak for 2016:

«Helsefak skal gå i dialog med og bistå de studieprogram som mangler utvekslingsavtaler og bistå dem i arbeidet med internasjonalisering.»

Helsefak jobber videre med de studieprogram som ikke har avtaler, eller som har avtaler med lav mobilitet. Det er flere utdanninger som har lav mobilitet, spesielt innreisende studenter. Dette har ofte sin bakgrunn i at utdanningene har krav/rammeplaner/praksis som gjør utveksling vanskelig for både inn og - utreisende studenter. Dette er noe Helsefak skal fokusere på i sitt videre arbeid med internasjonalisering.

Helsefak vil etterstrebe å få på plass minst én utvekslingsavtale med navngitte emner som er utredet og godkjent av studieprogramstyret på sikt. For profesjonsutdanninger innen helse krever slike avtaler tid og ressurser. Vitenskapelige personale må sammenligne studieplaner og praksisperioder for å kunne finne emner og tidsrom som kan egne seg til utveksling. Helsefak vil melde til nivå 1 at det kan være utfordrende å komme i mål med dette arbeidet innen utgangen av 2016.

På tross av at det er utfordringer innen internasjonalisering, har det vært en positiv utvikling innen studentutveksling de siste årene. Spesielt fra 2012 til 2014 har antall innreisende og utreisende økt med 54 %. Sammenlignet med de andre fakultetene har Helsefak sammen med HSL størst økning (se figur 7.2 i nøkkeltallene). Den største andelen studentutveksling har profesjonsstudiet i medisin, etterfulgt av studenter fra helse- og omsorgsfag og psykologi. Mange studenter tar en del av praksisstudiet i utlandet og grunnet språkkunnskaper er utvekslingsland i Skandinavia og engelskspråklige land mest etterspurt. Dette gjenspeiler seg også i antall utvekslingsavtaler.

XII. Fakultetene skal i løpet av inneværende strategiperiode ha knyttet noe av sin studentutveksling til strategiske partnerskap, og/eller knyttet noe av sin studentutveksling til partnerinstitusjoner der UiT har formelt forskningssamarbeid.

Forankring i både fagmiljøet og på ledelsesnivå er viktige for å kunne utvikle attraktive og aktive avtaler for alle nivå i utdanningsløpet. Helsefak vil jobbe videre mot 2020 med denne problemstillingen ved å gå i dialog med utdanningene samt kartlegge strategiske partnere gjennom den årlige rapporteringen av studiekvalitet ved Helsefak.

Det er viktig å presisere at det bør rettes større fokus å gi studenter på alle nivå erfaring i forskningsbasert virksomhet. Helsefak skal jobbe målrettet videre med utvekslingsopphold som også kan utnyttes av forskningsnettverkene.

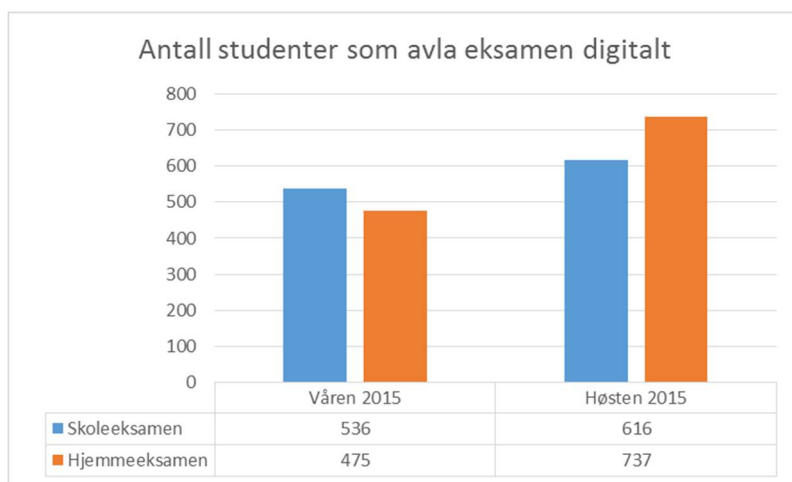
VI. Digital eksamen skal være den ordinære måten å avvikle eksamen på ved UiT. Nye rutiner må implementeres i eksamensarbeidet, og prosjektet digital eksamen må styrkes

gjennom en tettere kobling mellom prosjekt og studieadministrasjon ved fakultet og institutt.

Helsefak ligger godt an med overgang til digital avvikling av eksamen, og det samarbeides tett mellom prosjektledelsen, IT-avdelingen, instituttadministrasjon, studenter, eksamensvakter og vitenskapelig ansatte om overgangen til digital avvikling av eksamen. Rutinene for digital avvikling utvikles stadig og nye problemstillinger som flercampuseksamen og eksamen uten tilsyn av vakt er nye problemstillinger dette semesteret. Opplæring av studenter og ansatte på Helsefak er kommet ganske langt og tilbakemeldingene vi registrerer er generelt sett svært positive.

Miljøene på Helsefak deltar også i prosjekter som omhandler nasjonale eksamener som man ønsker skal avvikles digitalt. I eksamensavvikling som innebærer tegning, bruk av formler, modeller og grafiske uttrykk er overgangen vanskeligere og de tekniske løsningene utvikler seg i et langsommere tempo. Det er derfor størst andel digital avvikling der oppgaver og besvarelser er basert på ren tekst, men MCQ-eksamener har kommet inn for alvor og løsninger for digitale psykometriske analyser av eksamensresultatene er der under utvikling.

Våren 2015 avla 536 studenter ved Helsefak skoleeksamen i det digitale eksamenssystemet Wiseflow² og 475 studenter avla hjemmeeksamen digitalt. For høsten 2015 økte tallet til 616 på digital skoleeksamen og 737 på hjemmeeksamen i Wiseflow. Dermed har andelen digitale eksamen økt fra 10,12 % i vårsemesteret (9986 eksamen totalt) til 19,5 % i høstsemesteret (6942 eksamen totalt).

VII. UiT skal i løpet av høsten 2016 etablere en tiltaksplan for å øke gjennomføringsgraden på ph.d.-studiet. Tiltakene skal være implementert ved fakultetene senest høsten 2017.

Nivå 1 og 2 er tildelt ansvaret for oppfølging. Avdeling for forskning og utvikling (AFU) har forespeilet å fremme en tiltaksplan for Universitetsstyret i løpet av høsten. Fakultetsadministrasjonen har løpende kontakt med AFU i denne saken, og konkrete tiltak for Helsefak vil bli presentert etter Universitetsstyret har behandlet saken.

Forskning

² Alle digitale skoleeksamener skal gjennomføres i en applikasjon til pc som heter WISEflow.

I. UiT skal utarbeide et rammeverk med karrierefremmende virkemidler for alle faser i karrieren til faglig ansatte.

Nivå 1 og 2 er tildelt ansvaret for oppfølgingen. Det er etablert et samarbeid mellom Personalavdelingen (POA) og AFU på nivå 1. Ved Helsefak er det samlet en ressursgruppe for å utvikle de beste tiltakene for karriereløp innen både forskning og utdanning. Så langt har ressursgruppen fokusert på å utvikle en nettbasert oversikt for karrieretrinnene innen de to løpene, samt tilgjengelige virkemidler. Oversikten er ment som hjelp for ledere i deres oppfølging. Prodekan forskning arbeider også med å tilby et karriereseminar i løpet av vårsemesteret. Det vil bli opprettet en egen arbeidsgruppe der både forskningsgruppeledernivået og instituttledernivået vil være representert. Fakultetsledelsen tar sikte på å innrette fakultetets aktivitet etter hvilke tiltak/program som opprettes på nivå 1.

IX. For å øke finansieringen av forskning gjennom EUs rammeprogram skal UiT etablere et sett interne program som både skal bygge kompetanse og motivere våre forskere til å søke og lykkes innen ulike virkemidler i EUs rammeprogram.

Nivå 1 og 2 er tildelt ansvaret for oppfølgingen. AFU drifter Arctic Marie Curie programmet samt forvalter ulike sentrale opplæringstiltak rettet inn mot EU-arenaen. Helsefak arbeider aktivt med å rekruttere deltagere fra Helsefak til disse programmene/tiltakene. Helsefaks egen EU-rådgiver gir i tillegg lokal støtte/rådgivning både direkte i søknadsarbeidet, men også i forhold til bruk av eksterne konsulenter. EU rådgiverne ved UiT har etablert et eget nettverk som møtes jevnlig for gjensidig informasjons- og erfaringsutveksling. I tillegg pågår det en ADM2020 prosess for organisering av EU-støtte der Helsefak er godt representert. UiTs EU-apparat er å betrakte som under utvikling, både når det gjelder kapasitet, kompetanse og organisering.

X. UiT skal utarbeide en helhetlig publiseringspolitikk som bidrar til å fremme karriere, skape fagmiljøer med internasjonal gjennomslagskraft og videreutvikle UiTs arbeid for åpen tilgang til vitenskapelige resultater.

Nivå 1 planlegger å nedsette en fokusgruppe fra Forskningsstrategisk utvalg for å følge opp dette punktet.

XI. UiT skal fortsette arbeidet med å utvikle kompetanse og analysegrunnlag innenfor bibliometri som kan styrke den faglige virksomheten.

Nivå 1 og 2 er tildelt ansvaret for oppfølgingen. Universitetet hadde et prøveabonnement på bibliometriverktøyet SciVal fåren 2016. SciVal er ett av to slike verktøy som tilbys i sektoren. Et slikt verktøy muliggjør ulike varianter av siteringsanalyser (f. eks. H-index), både på forskernivå, gruppenivå og institusjonsnivå, i tillegg til analyser av samarbeid mellom forskere og institusjoner. Et slikt verktøy gir mange spennende analysemuligheter som vil kunne være til stor hjelp for strategiske ledelse. Verktøyet har imidlertid også noen negative sider vi må ta i betraktning. Systemet er relativt dyrt å abonnere på samtidig som mange av analysemulighetene krever betydelig arbeidsinnsats, både i form av manuelt arbeid og kvalitetssikring av inputdataene. Det arbeides med å få til en nasjonal løsning, men det vurderes samtidig å inngå samarbeid med en eller flere institusjoner for å få på plass en løsning raskere. Men det er fortsatt ikke avgjort hvorvidt UiT skal kjøpe lisens.

XIV. UiT skal etablere tilfredsstillende rapporteringsrutiner for forsker- og ansattmobilitet.

Nivå 1 og 2 er tildelt ansvaret for oppfølgingen. UiT har krav om rapportering etter gjennomført FoU-termin. Det er imidlertid ingen fast mal for rapportering, og det er heller ingen krav til hvordan rapporten skal følges opp. Nivå 1 har så langt ikke tatt initiativ i denne saken.

XV. UiT skal høsten 2016 etablere en overordnet policy for forvaltning av forskningsdata. Denne skal legge til rette for effektiv, forsvarlig og framtidsrettet forvaltning av forskningsdata.

Nivå 1 er tildelt ansvaret for oppfølgingen. Forvaltning av forskningsdata er et meget aktuelt tema, både i form av bedre muligheter for å dele forskningsdata mellom partnere og/eller allmuen, eller sikker oppbevaring av sensitive forskningsdata, som for eksempel helseopplysninger.

XVI. Innen 2020 skal UiT ha etablert tjenester for lagring av alle typer forskningsdata.

Nivå 1 er tildelt ansvaret for oppfølgingen. 1. september åpnet Universitetet ”UiT Open Research Data” som er en løsning for å gi åpen tilgang til forskningsdata i tråd med Open Access filosofien.

Arnfinn Sundsfjord
dekan

Kjetil Kvalsvik
fakultetsdirektør

Saksbehandlere: Ståle Liljedal, seksjonsleder og Kristine V. Kjeldsen, rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1   Forsknings- og utdanningsmelding 2015
- 2   Nøkkeltall 2015
- 3   Orientering om vedtak ved behandling av Forsknings- og utdanningsmelding 2015